

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm Vlt. His quibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

ducti per sensum contrarium, exempla aliqua afferem, ex cit. c. huius de elect. titulo desumpta, ut appareat, cur questio ista hoc in loco proposita fuerit. Primum est ex c. bonae 4. de postul. Prælator. ubi dicitur, postulantes variare non posse, posteaquam postulatio Superiori præsentata est: Ex quo inferitur, si præsentata nondum sit, quod postulantes variare possunt: Cum id inconueniens non sit, & nullo alio iure prohibitum videatur: Estque specialis ratio, cur post præsentationem variare non liceat; ne videl. Superiori illudatur.

Aterum habetur in c. præced. quando dicitur, quod Electores publicato scrutinio variare non possint: Ex quo rectè inferitur, quod ante scrutinij publicationem variare seu suffragia sua mutare queant: Nam publicatio ut specialis ratio prohibita variationis afferri videtur, prout ibi explicati in r. not. & videri potest ibi Imola, & Abb. n. 6.

Tertium sumitur ex textu huius c. Quando Pontifex dixit, cum electo ac prouiso in simplici beneficio ab Episcopo dispensari posse, rectè hinc inferitur primò: In beneficiis non simplicibus seu duplicibus, ac maioribus eiusmodi dispensationem interdictam esse Episcopis: cum non appareat alia causa, cur in simplicibus concessa sit dispensatio; nisi quia minora facilius conceduntur, atque in maioribus cautiùs agendum est, ait Glos. hic ver. illa vice. Secundò, ex hoc ipso c. per sensum contrarium inferitur, si quis etiam simplex beneficium per simoniacam interuenientem prauitatem scienter consecutus fuit, aut postea ratum habens, quod actum est, cum eo Episcopum dispensare non posse; quia non frustra hic adiecta fuit conditio limitans & qualificans, *ignorante eo & postea ratum non habente*, idque conforme est c. nobis 27. de simonia. Tertio sequitur; Episcopum dispensare non posse cum promotò ad beneficium simplex ipso ignorante, nisi libere priùs illud resignarit, sed à Iudice, per sententiam coactus. Nam ratio, cur dispensandi facultas in casu illo Episcopis concedatur, alia afferri non potest, nisi quòd magis dignus sit misericordià, & ab omni su-

spicione alienus, qui spontè renunciat: ergo in opposito oppositum decerni debet. Et confirmari possunt, quæ dixi: Nam regula canonica est, quòd simoniacè electus aut prouisus, ad idem consequendum beneficium inhabilis fiat, ad eòdè ut Episcopus cum eo dispensare non possit, cit. c. nobis: Ergo exceptio quæ in hoc c. proponitur, confirmat dictam regulam in alijs omnibus casibus, qui sub exceptione non comprehenduntur.

CAPITVLVM VI,

His quibus.

PARAPHRASIS.

Si Superior, v. g. Pontifex, aut Episcopus prohibuerit Canonicis, aut Conuentualibus, ne ad electionem Prælati absque suo consensu procedant; dubium est, num interea dum eligere intermittunt, currat eis tempus à iure definitum? Respondet Gregor. I X. Papa, affirmandum esse, si illi in mora fuerunt licentiam petendi.

SUMMARIUM.

1. *Electoibus impeditis currit tempus, si ipsi possint impedimentum tollere.*
2. *Impedimenta autem alia sunt ordinaria, alia extraordinaria. hæc sola cursum temporis, non illa, impediunt.*

NOTANDVM VN. Eelectoibus impeditis currit tēpus, si ipsi impedimentū tollere possunt. Quare huic respōsioni Pontificis non obstat regula sumpta ex c. quia diuersitatem 5. de concess. præb. Tempus à iure definitū non currit legitime impedito: Non enim impediti censi debent, qui impedimentum tollere possunt. Quia, uti habetur in reg. 135. ff. *Qui potest facere, ut possit conditioni parere, iam posse videtur.* Atqui Capitulares consensum petendo à Superiore impetrare possunt, ut pono, eligendi facultatem: Ergo simpliciter impediti non sunt, sed ex hypothesi, si licentiam suā culpā petere intermittant.

Inde

Inde verò per sensum contrarium colligitur, si Capitulares consensum à Superiore petere non possint, aut petitiu impetrare nequeant, quòd interea tempus legitimum eis non currat: posito quòd expressè inhibitu sit, vt, nisi consensus impetratus sit, electio non fiat: Tum enim locum habet, quòd dici solet; Impedito agere non currit tempus legitimum, cit. c. quia, iun. Gl. ver. suspensionis, l. 1. §. vlt. C. de annali except. l. in rebus 30. C. de iure dotium. Quare tempus, trimestre v. g. Canonicis definitum ad electionem Prælati peragendam, post diem cognitæ vacationis numerandum, non continuum censi debet, sed vtile. Aduerte tamen, quòd benè hic annotauit Anton. de Butrio n. 4. Quædam esse impedimenta ordinaria, ideòque præcognita à decernente tēpus, v. g. quòd Capitulares absentes aduocare debeant, atq; interea eligere non possint: Et hoc tempus currit ipsis; quia ideò longior terminus præfixus fuit, quòd eiusmodi mora frequenter interponi debeat. Quædam autem esse impedimenta extraordinaria, & per accidens occurrentia: & hæc cursum temporis impediunt.

CAPITVLVM. I. eod. Tit.
in 6.

Statuimus.

PARAPHRASIS.

Si quis electionem, postulationem, aut provisionem alicuius de prælatura, dignitate, aut canonicatu impugnet, obijciens aliquid contra formam, aut contra personam, atque ob eam causam ad Sedem Apostolicam appellet: tam is qui oppugnat, quàm is qui defendit, & omnes quorum interest, & quos causa contingit, per se, vel per procuratores ad causam instructos ad Sedem Apostolicam intra mensem numerandum à die appellationis (cognitæ aduersario, vel Procuratori eius) iter arripere debeant. Quòd si

vna parte præsentè, altera non aduenierit, per dies viginti expectetur; postea in causa ea electionis, postulationis, aut provisionis oppugnata, non obstante cuiusquam absentia, sicuti de iure procedendum est, procedatur. Ita statuit Innoc. IV. Papa in Concilio general. Lugdunensi. Videri etiam debet Clem. causam, hoc tit.

SUMMARIUM.

1. Electio, postulatio, aut provisio vel institutio alicuius in beneficio ecclesiastico duabus de causis oppugnari potest. 1. quòd forma obseruata non sit. 2. quòd aliquid sit prætermissum, quòd ex iure seu iustitia requiritur.
2. Liti instituta præter actorem & rem, etiam alia persone adesse possunt, & admitti debent, si ostenderit suà interesse.
3. Procurator admitti potest in causa oppugnata electionis, postulationis, aut provisionis, licet crimina & defectus obijciantur persone electæ, ad hoc tamen debet habere speciale mandatum.
4. Procurator mitti debet ad causam iurè sufficienter instructus.
5. In causa beneficiaria si pars contumax sit, procedi potest etiã hie non contestata.

NOTANDVM I. Electio, postulatio, aut provisio, vel institutio alicuius in beneficio ecclesiastico duabus de causis oppugnari potest: I. Quòd forma obseruata non sit. Secundò aliquid prætermissum, quòd ex iure seu iustitia requiritur, v. g. in electione aliquis non vocatus, qui vocari potuit ac debuit.

NOTANDVM II. Liti institutæ, præter actorem, eumque, contra quem actio tendit, etiam aliæ persone adesse possunt, & admitti debent, si ostenderit suà interesse, vti hic habetur, & in c. veniens 38. de testibus. Videri potest Anton. hic n. 3.

NOTANDVM III. Procurator admitti potest